

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (четвърти състав)

29 април 2010 година *

По дело С-340/08

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 234 ЕО от House of Lords (Обединеното кралство) с акт от 30 април 2008 г., постъпил в Съда на 23 юли 2008 г., в рамките на производство по дело

The Queen, по искане на:

М и др.

срещу

Her Majesty's Treasury

* Език на производството: английски.

М И Д Р

СЪДЪТ (четвърти състав),

състоящ се от: г-н J.-С. Bonichot, председател на състав, г-жа С. Toader, г-н С. W. A. Timmermans (докладчик), г-н К. Schiemann и г-н Р. Kūris, съдии,

генерален адвокат: г-н Р. Mengozzi,
секретар: г-н М.-А. Gaudissart, началник на отдел,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 11 ноември 2009 г.,

като има предвид становищата, представени:

- за М и др., за които се явяват г-н В. Emerson, QC, както и г-н S. Cox, barrister, и г-н Н. Miller и г-жа К. Ashton, solicitors,
- за правителството на Обединеното кралство, от г-жа I. Rao, в качеството на представител, подпомагана от г-н J. Swift, barrister,
- за естонското правителство, от г-н L. Uibo, в качеството на представител,
- за Комисията на Европейските общности, от г-жа S. Voelaert и г-н Р. Aalto, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 14 януари 2010 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 2, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 881/2002 на Съвета от 27 май 2002 година за налагане на някои специфични ограничителни мерки, насочени срещу определени физически лица и образувания, свързани с Осама бен Ладен, мрежата на Ал Кайда и талибаните, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 467/2001 на Съвета за забрана на износа на някои стоки и услуги за Афганистан, за засилване на забраната на полети и удължаване на замразяването на средства и други финансови ресурси по отношение на талибаните в Афганистан (ОВ L 139, стр. 9; Специално издание на български език, 2007 г., глава 18, том 1, стр. 189), изменен с Регламент (ЕО) № 561/2003 на Съвета от 27 март 2003 година (ОВ L 82, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 18, том 2, стр. 29, наричан по-нататък „Регламент № 881/2002“).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между М и др. и Her Majesty's Treasury (Министерство на финансите, наричано по-нататък „Treasury“) по повод на решения, с които този орган е приел, че предвидената в член 2, параграф 2 от Регламент № 881/2002 ограничителна мярка не допуска предоставянето на социалноосигурителни обезщетения и социални помощи на жалбоподателките в главното производство, които са съпруги на лица, посочени от създадения с параграф 6 от Резолюция 1267 (1999) на Съвета за сигурност на Организацията на обединените нации комитет и включени в приложение I към Регламент № 881/2002 (наричани по-нататък съответно „посоченото лице“ или „посочените лица“, „Комитетът по санкциите“ и „Съветът за сигурност“).

Правна уредба

Резолюции на Съвета за сигурност

- 3 На 16 януари 2002 г. Съветът за сигурност приема Резолюция 1390 (2002), определяща мерките, които държавите членки трябва да предприемат по отношение на Осама бен Ладен, на членовете на организацията Ал Кайда, както и на талибаните и на други лица, групи, предприятия и образувания, свързани с тях, включени в списъка, изготвен в изпълнение на резолюции 1267 (1999) и 1333 (2000) на Съвета за сигурност.

- 4 Съгласно параграф 2 от Резолюция 1390 (2002):

„[Съветът за сигурност] *[р]решава*, че всички държави трябва да предприемат посочените по-долу мерки по отношение на Осама бен Ладен, членовете на организацията Ал Кайда и талибаните, и други свързани с тях лица, групи, предприятия и образувания, посочени в списъка, изготвен в изпълнение на резолюции 1267 (1999) и 1333 (2000), който трябва да бъде актуализиран периодично от [Комитета по санкциите]:

- a) Незабавно да блокират средствата и други финансови активи или икономически ресурси на тези лица, групи, предприятия и образувания, включително средствата, получени от имуществата, които те притежават или които се контролират пряко или непряко от тях или по тяхно нареждане, и да следят за това нито тези средства, нито други средства, финансови активи или икономически ресурси да бъдат предоставяни пряко или непряко на разположение за целите, които те преследват, от страна на техни граждани или на лица, намиращи се на тяхна територия;

[...]

- 5 На 20 декември 2002 г. Съветът за сигурност приема Резолюция 1452 (2002), целяща да улесни спазването на задълженията в областта на борбата с тероризма.
- 6 Параграф 1 от Резолюция 1452 (2002) гласи:

„[Съветът за сигурност] *[р]ешава*, че разпоредбите на [...] буква а) от параграф 2 от Резолюция 1390 (2002) не се прилагат за средствата и други финансови активи или икономически ресурси, които са били определени от заинтересуваната държава или държави като:

- а) Необходими за основни разходи, включително плащане на хранителни продукти, наем, ипотека, лекарства и лечение, данъци, застрахователни премии и такси за комунални услуги, [...], след уведомяване на [Комитета по санкциите] от страна на заинтересуваната държава или държави за намерението ѝ/им да се разреши при необходимост достъп до тези средства, активи или ресурси и при условие че [Комитетът по санкциите] не реши друго в срок от четиридесет и осем часа, считано от уведомяването;

[...]“

Правна уредба на Съюза

- 7 За изпълнение на Резолюция 1390 (2002) Съветът на Европейския съюз приема на 27 май 2002 г. Обща позиция 2002/402/ОВППС относно ограничителни

мерки срещу Осама бен Ладен, членовете на организацията Ал Кайда и талибаните и други лица, групи, предприятия и образувания, свързани с тях, и за отмяна на Общи позиции 96/746/ОВППС, 1999/727/ОВППС, 2001/154/ОВППС и 2001/771/ОВППС (ОВ L 139, стр. 4; Специално издание на български език, 2007 г., глава 18, том 1, стр. 187).

- 8 Регламент № 881/2002 е приет за изпълнение именно на Резолюция 1390 (2002), както това следва по-конкретно от четвъртото му съображение.

- 9 Член 1 от Регламент № 881/2002 гласи:

„За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- 1) „средства“ са финансови активи и икономически ползи от всякакъв вид [...];

- 2) „икономически ресурси“ са активи от всякакъв вид, материални и нематериални, движими и недвижими, които не са средства, но могат да бъдат използвани за придобиването на средства, стоки или услуги;

[...]“

10 Съгласно член 2 от Регламент № 881/2002:

„1. Всички средства и икономически ресурси, принадлежащи или във владение, или държани от физическо или юридическо лице, група или образование, посочени от Комитета по санкциите и включени в списъка от приложение I, се замразяват.

2. Никакви средства не се предоставят, пряко или непряко, на или в полза на физическо или юридическо лице, група или образование, посочени от Комитета по санкциите и изброени в списъка от приложение I.

3. Никакви икономически ресурси не се предоставят на разположение, пряко или непряко, на или в полза на физическо или юридическо лице, група или образование, посочени от Комитета по санкциите и изброени в списъка от приложение I, по такъв начин, че да позволят на това физическо или юридическо лице, група или образование да придобие средства, стоки или услуги.“

11 Считайки, че за изпълнението на Резолюция 1452 (2002) е необходимо действие на Европейската общност, на 27 февруари 2003 г. Съветът приема Обща позиция 2003/140/ОВППС относно изключения към ограничителните мерки, наложени с Обща позиция 2002/402 (ОВ L 53, стр. 62; Специално издание на български език, 2007 г., глава 18, том 2, стр. 20).

12 Съображение 4 от Регламент № 561/2003 уточнява, че с оглед на Резолюция 1452 (2000) е необходимо да бъдат адаптирани мерките, наложени от Общността.

- 13 Член 2а от Регламент № 881/2002, включен в неговия текст с Регламент № 561/2003, предвижда:

„1. Член 2 не се прилага за финансови средства или финансови ресурси, ако:

а) някой от компетентните власти на държавите членки, включени в приложение II, е определил съгласно искане, направено от заинтересувано физическо или юридическо лице, че тези финансови средства или финансови ресурси са:

і) необходими да покриват основни разходи включително плащане на хранителни продукти, наем, ипотека, лекарства и лечение, данъци, застрахователни премии и такси за комунални услуги;

[...] и

б) [това] определение [е] нотифицирано на Комитета по санкциите; и

в) і) в случай на определение съгласно буква а), і), [...] Комитетът по санкциите не е възразил на определението в рамките на 48 часа от нотифицирането; или

[...]

2. Всяко лице, което желае да ползва разпоредбите съгласно параграф 1, адресира своето искане до [съответния компетентен орган] на държавата членка, [посочен] в приложение II.

Компетентните [органи], изброени в приложение II, своевременно нотифицират писмено както лицето, направило искането, така и всяко друго лице, орган или образувание, за които се знае, че са пряко свързани, дали е удовлетворено искането.

Компетентните [органи] информират другите държави членки дали искането за такова изключение е удовлетворено.

[...]“

¹⁴ Член 10 от Регламент № 881/2002 гласи:

„1. Всяка държава членка определя санкциите, които трябва да бъдат наложени, когато разпоредбите на настоящия регламент са нарушени. Санкциите трябва да бъдат ефективни, съразмерни и възпиращи.

[...]

3. Всяка държава членка е длъжна да започне съдебно производство срещу всяко физическо или юридическо лице, група или образувание, попадащо под нейна юрисдикция, в случай на нарушение на забрана, определена в настоящия регламент, от страна на съответното лице, група или образувание.“

- 15 В приложение II към Регламент № 881/2002 Treasury е посочено като компетентен орган на Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия.

Национална правна уредба

- 16 Съгласно преамбюла на Наредбата за Ал Кайда и талибаните (мерки на Обединените нации) от 2002 г. (The Al-Qa'ida and Taliban (United Nations Measures) Order 2002, наричана по-нататък „наредбата от 2002 г.“), тя цели да приведе в изпълнение по-специално резолюции 1390 (2002) и 1452 (2002) на Съвета за сигурност.
- 17 Член 7 от наредбата от 2002 г., озаглавен „Средства, предоставени на разположение на Осам бен Ладен и на свързаните с него лица“, предвижда:

„Всеки, който без да е получил разрешително от Treasury в съответствие с настоящия член, предостави средства на разположение или в полза на лице, включено в списъка, или на лице, което действа от името на лице, включено в списъка, извършва нарушение по смисъла на настоящата наредба.“

18 Параграф 1 на член 20 от наредбата от 2002 г., озаглавен „Наказания и процедури“, предвижда:

„Който извърши нарушение съгласно членове [...] 7 [...], се наказва:

а) при постановяване на осъдителна присъда с участие на съдебни заседатели, с лишаване от свобода до седем години и/или с глоба; или

б) при постановяване на осъдителна присъда от еднолично заседаващ съдия, с лишаване от свобода до шест месеца и/или с глоба, която не може да надвишава предвидения в закона максимален размер.“

19 Считано от 16 ноември 2006 г., наредбата от 2002 г. е изменена с Наредба за Ал Кайда и талибаните (мерки на Обединените нации) от 2006 г. (The Al-Qa'ida and Taliban (United Nations Measures) Order 2006, наричана по-нататък „наредбата от 2006 г.“).

20 Съгласно член 7 от наредбата от 2006 г., озаглавен „Замразяване на средства и на икономически ресурси на посочените лица“:

„1) Нито посочено, нито което и да е друго лице може да се разпорежда със средства или икономически ресурси, които принадлежат на едно от лицата по параграф 2 или се намират във владение или се държат от такова лице, освен ако е издадено разрешително в съответствие с член 11.

2) Забраната по параграф 1 се прилага:

а) за всяко посочено лице;

б) за всяко лице, което принадлежи на посочено лице или се контролира пряко или непряко от такова лице; и

в) за всяко лице, което извършва действия за сметка или по разпореждане на посочено лице.

3) Който наруши забраната по параграф 1, носи наказателна отговорност.“

²¹ Член 8 от наредбата от 2006 г., озаглавен „Предоставяне на средства или на икономически ресурси на посочените лица“, предвижда:

„1) Забранено е да се предоставят пряко или непряко средства или икономически ресурси на разположение или в полза на лице, посочено в член 7, параграф 2, без да е получено разрешително в съответствие с член 11.

2) Всеки, който престъпи съдържащата се в параграф 1 забрана, извършва нарушение.

[...]

22 Член 11 от наредбата от 2006 г., озаглавен „Разрешителни“, предвижда:

„1) Treasury може да издава разрешително с оглед освобождаване на дейностите, които са посочени в него, от съдържащите се в член 7, параграф 1 или в член 8, параграф 1 забрани.

2) Разрешителното може да бъде

а) общо или издадено на определена категория лица или на определено лице;

б) подчинено на определени условия;

в) за определен срок или безсрочно.

3) Treasury да промени или да отнеме разрешителното по всяко време.

[...]

б) Всеки, който действа въз основа на разрешително, без да се придържа към някое от предвидените в него условия, извършва нарушение.“

Споровете в главните производства и преюдициалния въпрос

- 23 От акта за преюдициално запитване е видно, че споровете в главните производства се отнасят до някои социалноосигурителни обезщетения или помощи като подоходно подпомагане, помощ за издръжка при инвалидност, семейни добавки, помощи за жилищно настаняване, намаления на местни данъци, предоставени на М и др. — жалбоподатели в главните производства, съпруги на посочени лица, които пребивават заедно с тях и децата си в Обединеното кралство.
- 24 С решения, приети през юли 2006 г. с действие за неопределен срок, Treasury приема, че посочените плащания се обхващат от забраната по член 2, параграф 2 от Регламент № 881/2002.
- 25 Тъй като разглежданите суми могат да бъдат предназначени за покриване на основни разходи на домакинството на посочените лица като покупка на хранителни продукти за съвместна прехрана, според Treasury те са предоставени непряко на тези лица по смисъла на посочената разпоредба.

- 26 Treasury приема, че тези плащания следователно могат да се извършват само ако са обхванати от изключение на основание член 2а от Регламент № 881/2002 под формата на разрешително в съответствие с член 7 от наредбата от 2002 г.
- 27 Treasury издава разрешителни, подчинени на съвкупност от условия, на различни публични органи, с които им позволява да продължат плащанията на социалните обезщетения на всички съпруги, страни в главните производства.
- 28 М и др. обжалват тези решения, като твърдят, че посочените плащания не се обхващат от забраната по член 2, параграф 2 от Регламент № 881/2002.
- 29 След като исканията им са отхвърлени в рамките на първоинстанционното производство и производството по обжалване, М и др. отнасят споровете по главните производства пред House of Lords.
- 30 Запитващата юрисдикция отбелязва, че в рамките на разрешително, издадено на основание член 7 от наредбата от 2002 г., са наложени следните задължения:

— разглежданите обезщетения да се превеждат по банкова сметка, от която съответната съпруга може да изтегли до 10 GBP в брой за всеки член на домакинството, като останалите плащания от тази сметка се извършват чрез дебитна карта,

— съответната съпруга е длъжна да предостави на Treasury месечно извлечение от сметката, в което са отразени всичките ѝ разходи за изминалия

месец, заедно с бележките за всички придобити стоки и препис от месечните банкови извлечения. Treasury може да контролира тези бележки, за да се увери, че покупките не надхвърлят основните разходи, и

— разрешителното да е придружено от предупреждение за съответната съпруга, че предоставянето на пари в брой, на финансови активи или икономически ресурси на нейния съпруг, който е посочено лице, съставлява престъпление.

31 Запитващата юрисдикция счита, че член 2, параграф 2 от Регламент № 881/2002 не изисква режим на намеса в такава степен и посочва следните доводи в това отношение:

— този режим не е необходим за постигането на целта на Резолюция 1390 (2002), а именно да се предотврати възможността тези средства да се използват за терористични цели. Трудно може да се разбере по какъв начин разходването на средства за текущите разходи на домакинството като купуване на хранителни продукти, от което посоченото лице извлича полза в натура, би довело до каквато и да било опасност от отклоняване на тези средства за терористични цели, като освен това размерът на разглежданите социални обезщетения е внимателно изчислен, така че да не надвишава жизнените нужди на получателите,

— широкото тълкуване на думите „в полза на“, включени в член 2, параграф 2 от Регламент № 881/2002, не е съгласувано с член 2, параграф 3 от посочения регламент, който забранява предоставянето на разположение на икономически ресурси само при условие че това позволява на посочените лица „да придоби[ят] средства, стоки или услуги“,

- по пътя на тълкуването Treasury влага в думите от текста на член 2, параграф 2 от Регламент № 881/2002 смисъла на „заделени или разходвани в полза на“. С оглед на целта на този регламент обаче е по-вероятно желаният от авторите му смисъл на тези думи да съответства на средства, предоставени на или разходвани от посочено лице, които то би могло да използва за терористични цели, и

- предложеното от Treasury тълкуване има непропорционални и репресивни последици. То предполага всяко лице, което дава пари на съпругата на посочено лице, например работодателя или банката ѝ, да поиска разрешително единствено по съображение, че съпругата живее с посочено лице и че някаква част от разходите ѝ могат да бъдат използвани в полза на такова лице. По-нататък, поставените в разрешителното условия са такива, че независимо от размера на доходите си съпругата не може да разходва собствените си парични средства, без да се отчита пред Treasury за всяка позиция от направените от нея разходи. Това представлява ненормална намеса в личния живот на лице, което не е включено във въпросния списък.

32 При тези условия House of Lords решава да спре производството и да постави на Съда следния преюдициален въпрос:

„Прилага ли се член 2, параграф 2 от Регламент [...] № 881/2002 [...] по отношение на изплащането от държавата на социалноосигурителни обезщетения или на социални помощи на съпругата на посочено лице [...] само въз основа на това, че съпругата живее с посоченото лице и ще използва или може да използва част от парите за заплащане на стоки и услуги, които същото ще консумира или от които ще се ползва?“

По преюдициалния въпрос

- 33 В споровете по главните производства Treasury приема, че член 2, параграф 2 от Регламент № 881/2002 се прилага за изплащането на разглежданите социалноосигурителни обезщетения или социални помощи на съпругите на посочени лица, като се основава на текста на тази разпоредба на английски език, като това е и езикът на производството по настоящото дело.
- 34 Ето защо следва да се провери дали на преюдициалния въпрос може да се отговори по пътя на буквалното тълкуване на член 2, параграф 2 от Регламент № 881/2002, за което е необходимо да се сравнят текстовете на различните езици на тази разпоредба.
- 35 Според текста на английски език на посочената разпоредба „[н]икакви средства не трябва да се предоставят, пряко или непряко, на разположение или в полза“ („[n]o funds shall be made available, directly or indirectly, to, or for the benefit of“) на посочено лице.
- 36 Treasury също като юрисдикциите, разгледали споровете в главните производства като първа инстанция и в рамките на производството по обжалване, както и правителството на Обединеното кралство тълкуват този текст в смисъл, че забраната по член 2, параграф 2 от Регламент № 881/2002 обхваща непрякото предоставяне на разположение на средства в полза на посочено лице.
- 37 От това произтича, че тази разпоредба се прилага и когато средствата са предоставени на разположение на лице, различно от посоченото, но когато последното непряко се ползва от тях. Такъв според тях е случаят в споровете по главните производства, доколкото разглежданите социалноосигурителни обезщетения или социални помощи се изчисляват и предоставят с цел от тях да се ползва домакинството, включително посоченото лице, което е част от това домакинство.

- 38 В това отношение възприетият от Treasury обхват на приложното поле на член 2, параграф 2 от Регламент № 881/2002 изглежда може да намери основание и в текстовете на някои други езици, например на унгарски, нидерландски, фински и шведски език, но трябва да се констатира, че текстът на тази разпоредба на други езици, по-специално на испански, френски, португалски и румънски език, е различен.
- 39 Всъщност от текста на последните езици произтича, че освен прякото или непряко предоставяне на разположение на средства, се забранява и тези средства да се „използват в полза“ на посочено лице.
- 40 В текстовете на тези езици твърдяната полза, извлечена от посоченото лице, се свързва не с предоставянето на разположение, а с използването на средства. Освен това в текстовете на същите езици думите „пряко или непряко“ се отнасят до предоставянето на разположение, а не до използването на средствата.
- 41 Проверката, извършена само с оглед на текстовете на последните езици, не позволява да се поддържа, че като са предоставили на разположение на съпругите на посочени лица социалноосигурителни обезщетения или социални помощи, съответните органи са „използвали“ тези средства „в полза“ на посочено лице. Всъщност не тези органи, а съпругите на посочени лица, на чието разположение са предоставени разглежданите средства, ги използват впоследствие за закупуване на стоки или заплащане на услуги, които те предоставят като помощ в натура на посочените лица, за да покрият основните разходи на домакинството, към което тези лица принадлежат.
- 42 По-нататък, текстовете на други езици, например на немски и италиански език, не спадат към някоя от гореописаните две групи езикови редакции, а използват присъща за тях терминология.

- 43 Така освен забраната за предоставяне на разположение, пряко или непряко, на средства на посочено лице, текстовете на тези езици забраняват и такова лице „да се ползва“ („*zugute kommen*“) от средства или дори тези средства да се „заделят в полза“ („*stanziar[e] a [...] vantaggio*“) на такова лице.
- 44 В това отношение следва да се напомни, че съгласно постоянната съдебна практика различните езикови редакции на един текст на Европейския съюз трябва да се тълкуват по еднакъв начин и затова при различие между тези редакции въпросната разпоредба трябва да се тълкува в зависимост от общата структура и целите на правната уредба, част от която тя представлява (вж. по-специално Решение от 29 април 2004 г. по дело *Plato Plastik Robert Frank*, C-341/01, Recueil, стр. I-4883, точка 64 и цитираната съдебна практика).
- 45 По-нататък, с оглед тълкуването на Регламент № 881/2002 следва също да се имат предвид текстът и целта на Резолюция 1390 (2002), чието изпълнение цели регламентът, както е посочено в съображение 4 от него (вж. по-специално Решение от 3 септември 2008 г. по дело *Kadi и Al Barakaat International Foundation/ Съвет и Комисия*, C-402/05 P и C-415/05 P, Сборник, стр. I-6351, точка 97 и цитираната съдебна практика).
- 46 Съгласно параграф 2, буква а) от Резолюция 1390 (2002) държавите членки „следят за това нито тези средства, нито други средства [принадлежащи на лица, групи, предприятия и образувания, свързани с тях, включени в списъка, изготвен в изпълнение на резолюции 1267 (1999) и 1333 (2000)], финансови активи или икономически ресурси да бъдат предоставяни пряко или непряко на разположение за целите, които те преследват, от страна на техни граждани или на лица, намиращи се на тяхна територия“.
- 47 Макар да изглежда, че изразът „*pour les fins qu'ils poursuivent*“, който се съдържа в текста на френски език на посочения параграф 2, буква а), означава, че предоставянето на разположение на финансови активи или на икономически ресурси

е забранено само ако те могат да бъдат използвани от посочените лица за дейности, свързани с тероризма, трябва обаче да се констатира, че други официални езикови редакции на тази разпоредба не позволяват еднозначно тълкуване в този смисъл само въз основа на нейния текст.

- 48 Всъщност в редакцията на испански език посоченият израз отсъства, като на този език се посочва само, че трябва да се забрани предоставянето на активи на разположение на „тези лица“ („de esas personas“). Текстът на английски език се различава още повече, доколкото посочва, че е забранено предоставянето на разположение на активи „в полза на такива лица“ („for such persons' benefit“).
- 49 Предвид така установените разлики между езиковите редакции както на член 2, параграф 2 от Регламент № 881/2002, така и на параграф 2, буква а) от Резолюция 1390 (2002) и с оглед на изложеното в точки 44 и 45 от настоящото решение, член 2, параграф 2 от Регламент № 881/2002 следва да се тълкува в зависимост от общата структура и целите на правната уредба, от която той е част, и в тези рамки да се вземе предвид целта на Резолюция 1390 (2002).
- 50 Във връзка с това параграф 4 от Резолюция 1822 (2008), приета от Съвета за сигурност на 30 юни 2008 г., предвижда по отношение на задълженията по параграф 2, буква а) от Резолюция 1390 (2002), че те „се прилагат за икономическите и финансови ресурси от всякакъв вид [...], използвани в подкрепа на Ал Кайда, Осама бен Ладен и талибаните, както и на свързаните с тях лица, групи, предприятия и образувания“.
- 51 Освен това в информационен документ от 11 септември 2009 г., озаглавен „Обяснителни бележки по термините, отнасящи се до замразяването на активи“, достъпен на интернет страницата на Комитета по санкциите, този комитет посочва, че „целта на замразяването на активите е да бъдат лишени лицата, групите, предприятията и образуванията, чиито имена/наименования са включени в [списъка, изготвен от Комитета по санкциите], от средства за подкрепа на тероризма“.

- 52 Съдът е приел по отношение на Регламент № 881/2002, че целта му е бъде отнета възможността на посочените лица да разполагат с каквито и да е финансови и икономически ресурси, за да се възпрепятства финансирането на терористични дейности (Решение от 11 октомври 2007 г. по дело Möllendorf и Möllendorf-Niehuus, C-117/06, Сборник, стр. I-8361, точка 63).
- 53 Съдът е посочил също, че основната цел и предметът на посочения регламент е да се бори с международния тероризъм, и по-специално да го откъсне от неговите финансови ресурси чрез замразяването на средствата и икономическите ресурси на лицата или образуванията, които са заподозрени в участие в свързани с международния тероризъм дейности (Решение по дело Kadi и Al Barakaat International Foundation/Съвет и Комисия, посочено по-горе, точка 169).
- 54 От това произтича, че целта на режима на замразяване на активи на посочените лица, част от който е забраната за предоставяне на разположение на средства, предвидена в член 2, параграф 2 от Регламент № 881/2002, е да се прегради достъпът на тези лица до икономически или финансови ресурси, независимо от вида им, които те биха могли да използват за подпомагане на терористични дейности.
- 55 Тази цел впрочем личи от квалификацията, която се съдържа в даденото определение в член 1, точка 2 от Регламент № 881/2002 на понятието „икономически ресурси“ като „активи от всякакъв вид, [...] които не са средства, но могат да бъдат използвани за придобиването на средства, стоки или услуги“, както и от забраната по член 2, параграф 3 от посочения регламент за предоставяне на разположение на посочените лица на икономически ресурси „по такъв начин, че да [им] позволят да [придобият] средства, стоки или услуги.“
- 56 С оглед на целта на Регламент № 881/2002 посочената квалификация трябва да се разбира в смисъл, че мярката замразяване на икономически ресурси се прилага само за активи, които могат да се преобразуват в средства, стоки или услуги, които могат да се използват за подпомагане на терористични дейности.

- 57 Действително нито определението за средства, дадено в член 1, точка 1 от Регламент № 881/2002, нито забраната да се предоставят средства по член 2, параграф 2 от посочения регламент съдържат такава квалификация. Тази липса обаче се обяснява с обстоятелството, че посочените разпоредби се отнасят специално до средства, които ако бъдат предоставени, пряко или непряко, на посочено лице, сами по себе си пораждат риск от отклоняване, за да се подпомогнат подобни терористични дейности.
- 58 В споровете по главните производства обаче даденото от Treasury тълкуване на член 2, параграф 2 от Регламент № 881/2002 не се основава на каквато и да било опасност от отклоняване на разглежданите средства с цел подпомагане на терористични дейности.
- 59 Не се твърди, че съответните съпруги предават тези средства на посочено лице, вместо да ги използват за основните разходи на домакинството им. Впрочем подобно отклоняване на средства би било обхванато от забраната по член 2, параграф 2 от посочения регламент и съгласно приложимото национално право би съставлявало престъпление, за което се носи наказателна отговорност.
- 60 Безспорно е, че в споровете по главните производства разглежданите средства действително са използвани от съответните съпруги за задоволяване на основни нужди на домакинството, към което принадлежат посочените лица.
- 61 Както отбелязва запитващата юрисдикция обаче, като становището ѝ по този въпрос не е оспорено пред Съда, възможността тези средства да се преобразуват в такива, които могат да се използват за подпомагане на терористични дейности, изглежда далечна, още повече че разглежданите в главните производства обезщетения са определени в размер, който да покрие само и единствено жизнените нужди на съответните лица.

- 62 Ето защо при обстоятелства като разглежданите в главните производства ползата в натура, която посочено лице би могло да извлече непряко от изплатени на съпругата му социални обезщетения, не може да постави под въпрос целта на Регламент № 881/2002, а именно — както бе посочено в точка 54 от настоящото решение — да се прегради достъпът на посочените лица до икономически или финансови ресурси, независимо от вида им, които те биха могли да използват за подпомагане на терористични дейности.
- 63 Следователно с оглед на установените разлики в езиковите редакции на член 2, параграф 2 от Регламент № 881/2002 и предвид целта на посочената разпоредба тя трябва да се тълкува в смисъл, че не се прилага за изплащането на социално-осигурителни обезщетения и социални помощи при обстоятелства като тези по главните производства.
- 64 Освен това трябва да се припомни, че текстовете на вторичното право на Съюза трябва да се тълкуват, доколкото е възможно, в смисъл, съответстващ по-специално на общите принципи на правото на Съюза, и по-конкретно на принципа на правна сигурност (вж. по-специално Решение от 1 април 2004 г. по дело *Borgmann*, C-1/02, *Recueil*, стр. I-3219, точка 30 и цитираната съдебна практика).
- 65 Този принцип обаче изисква правна уредба като Регламент № 881/2002, която налага ограничителни мерки, засягащи в значителна степен правата и свободите на посочените лица (Решение по дело *Kadi и Al Barakaat International Foundation/ Съвет и Комисия*, посочено по-горе, точка 375), и във връзка с която — съгласно член 10 от посочения регламент — националното право предвижда санкции, в случая с наказателноправен характер, при нарушение на тези мерки, да е ясна и точна, така че съответните, включително трети лица, например социалноосигурителните органи, предмет на обсъждане в главното производство, да могат да се запознаят по недвусмислен начин със своите права и задължения и да действат съобразно с тях.
- 66 В този контекст тълкуване, различно от възприетото в точка 63 от настоящото решение, рискува да създаде правна несигурност, свързана по-специално с

тристранни отношения, при които средства се предоставят на разположение, пряко или непряко, не на посочено, а на друго лице, с което първото поддържа повече или по-малко тесни връзки, и при които посоченото лице извлича непряко определена полза от тези средства.

- 67 Подобна правна несигурност изглежда още по-недопустима, доколкото в рамките на подобни отношения във всички случаи се поставя въпросът дали специфичните ползи, предоставени на посоченото лице от лицето, на чието разположение са предоставени тези средства, могат да се обхванат от предвидените в член 2, параграфи 2 и 3 от Регламент № 881/2002 ограничителни мерки.
- 68 В това отношение може да се добави, че при обстоятелства като разглежданите в главните производства, ползата, която посочено лице извлича под формата на помощ в натура от предоставените на разположение на неговата съпруга средства, също не може да се квалифицира като икономически ресурс по смисъла на член 1, точка 2 и член 2, параграф 3 от Регламент № 881/2002, доколкото подобна полза не може да бъде използвана от посоченото лице „за средства, стоки или услуги“ по смисъла на тези разпоредби.
- 69 Всъщност, както бе посочено в точка 61 от настоящото решение, при положения като разглежданите в главното производство няма основание да се поддържа, че посочената полза може да се преобразува в икономически или финансов ресурс, който да може да бъде използван от посоченото лице за подпомагане на терористични дейности.
- 70 Не може да се поддържа също, че ако бъде възприето тълкуването, според което изплащането на разглежданите в главното производство социални обезщетения не се обхваща от член 2, параграфи 2 и 3 от Регламент № 881/2002, предвиденото в член 2а от посочения регламент изключение, по-специално относно основните разходи, би станало излишно.

- 71 Както посочва генералният адвокат в точка 102 от своето заключение, посоченото изключение трябва да се получава във всички случаи, когато на посочено, а не на трето лице пряко или непряко се предоставят средства, доколкото при това положение посоченото лице може да определя предназначението на тези средства, което предполага опасност от отклоняването им за терористични цели.
- 72 На последно място, не би могло да се възрази, че ако бъде възприето тълкуването, според което изплащането на разглежданите в главното производство социални обезщетения не се обхваща от член 2, параграфи 2 и 3 от Регламент № 881/2002, съответното посочено лице би било освободено от задължението да осигурява само основните си разходи, което би му позволило да използва за терористични цели активите, които е успяло да придобие по друг начин.
- 73 Всъщност, както посочва генералният адвокат в точка 105 от своето заключение, макар прякото поемане на основните разходи на посочено лице от страна на трето лице да не попада в приложното поле на член 2 от Регламент № 881/2002, остава обстоятелството, че замразяването и забраните, предвидени в тази разпоредба, продължават да бъдат напълно приложими по отношение на такова лице, без евентуално да се засяга действието на изключението в съответствие с член 2а от същия регламент.
- 74 С оглед на гореизложеното следва да се отговори на поставения въпрос, че член 2, параграф 2 от Регламент № 881/2002 трябва да се тълкува в смисъл, че той не се прилага по отношение на социалноосигурителни обезщетения или на социални помощи, изплащани от държавата на съпругата на посочено лице само въз основа на това, че съпругата живее с това посочено лице и ще използва или може да използва част от обезщетенията за закупуването на стоки и услуги, които посоченото лице ще консумира или от които също ще се ползва.

По съдебните разноски

75 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (четвърти състав) реши:

Член 2, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 881/2002 на Съвета от 27 май 2002 година за налагане на някои специфични ограничителни мерки, насочени срещу определени физически лица и образувания, свързани с Осам бен Ладен, мрежата на Ал Кайда и талибаните, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 467/2001 на Съвета за забрана на износа на някои стоки и услуги за Афганистан, за засилване на забраната на полети и удължаване на замразяването на средства и други финансови ресурси по отношение на талибаните в Афганистан, изменен с Регламент (ЕО) № 561/2003 на Съвета от 27 март 2003 година, трябва да се тълкува в смисъл, че тази разпоредба не се прилага по отношение на социалноосигурителни обезщетения или на социални помощи, изплащани от държавата на съпругата на лице, посочено от създадения с параграф 6 от Резолюция 1267 (1999) на Съвета за сигурност на Организацията на обединените нации комитет и включено в приложение I към посочения регламент, съответно изменен, само въз основа на това, че съпругата живее с посоченото лице и ще използва или може да използва част от тези обезщетения за закупуването на стоки и услуги, които това посочено лице ще консумира или от които също ще се ползва.

Подписи